

Từ ngày 25.8 đến 1.9.2003 Trường Đại học Kinh tế TP.HCM đã tổ chức một đoàn tham quan, khảo sát thực tế tại Trung Quốc. Chuyến đi nhằm nâng cao sự hiểu biết về đất nước, con người và đặc biệt là quá trình mở cửa xây dựng và phát triển kinh tế của Trung Quốc cho đội ngũ cán bộ giảng dạy nhà trường trong xu thế quốc tế hoá, toàn cầu hóa, và hội nhập kinh tế quốc tế. Tạp chí PTKT xin giới thiệu với bạn đọc bài viết của TS. Nguyễn Hữu Thảo, thành viên trong đoàn tham quan, khảo sát đất nước Trung Quốc.

cao nhất, đỉnh của nó (vòng thứ 6) tương ứng với độ cao của toà nhà 12 tầng. Cũng cần nói thêm rằng, người Trung Quốc có câu: “Đến Thượng Hải xem đầu người” quả đúng như vậy, nếu không có những toà nhà chọc trời nhất là ở phố Đông (cao nhất 86 tầng) không thể kể hết, thì sẽ không đủ chỗ cho mọi người trú ngụ, nếu gia đình nào cũng có chiếm một diện tích đất nhất định. Quang cảnh của thành phố đã về khuya song vẫn tràn đầy sức sống của một đô thị văn minh hiện đại bậc nhất của Trung Quốc.

Những điều trông thấy ...

Mở đầu chương trình hoạt động của đoàn là hành trình tham quan tuyến Thượng Hải – Hàng Châu. Đoàn tham quan các danh lam thắng cảnh Dự Viên, Ngọc Phật Tự. Đây là một di tích lịch sử được xây dựng vào năm 1881, chỉ riêng hai pho tượng bằng cẩm thạch có khối lượng lớn nhất thế

mà đang tái hiện mang màu sắc Trung Hoa theo chiều dài lịch sử.

Nếu ở Thượng Hải là những dãy nhà cao chọc trời, thì ngược lại từ Hàng Châu đến Tô Châu lại mang nét đặc trưng của một thành phố cổ, đang trong quá trình đô thị hóa nông nghiệp và nông thôn. Bên cạnh những ngôi nhà được xây dựng theo một kiểu kiến trúc thiết kế hầu như giống nhau chỉ cao ba tầng, thì vẫn còn tồn tại những ngôi nhà nhỏ bên cạnh mà theo chúng tôi có lẽ nó là những kỷ niệm không bao giờ quên (tương lai về một thành phố cổ) của họ cách đây khoảng 20, 30 năm về trước. Lại nói về quy hoạch và kế hoạch kiến trúc đô thị ở Tô Châu là sự thống nhất nhất cao độ trong tổ chức chỉ đạo và thực hiện. Với chủ trương xây dựng là một thành phố cổ, do vậy tất cả những ngôi nhà dù được xây mới hay trùng tu đều phải đúng thiết kế và xây theo kiểu cổ từ cây cột, số tầng lầu, mái lợp đến màu sắc của bờ tường đều

TRUNG QUỐC

Những ghi nhận ban đầu

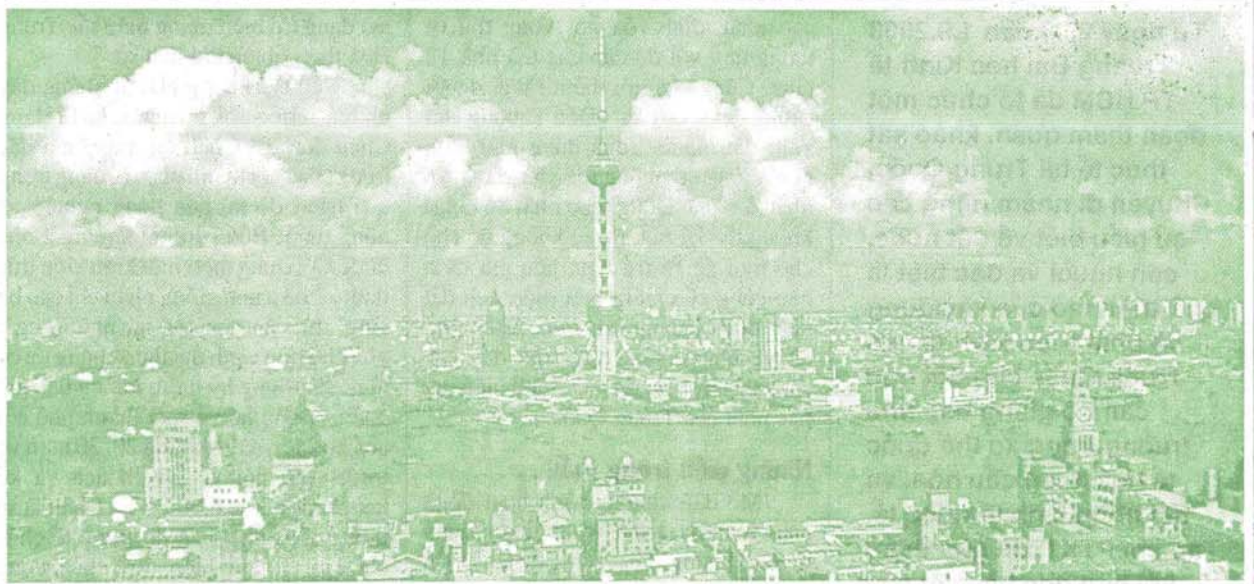
TS. NGUYỄN HỮU THẢO

Sau gần 4 giờ trên bầu trời của 2 nước Việt Nam và Trung Hoa, máy bay BOEING 737 chở đoàn đã hạ cánh an toàn xuống sân bay Phố Đông của Thành phố Thượng Hải. Đây là một thành phố mới xây dựng lại sau thời kỳ “mở cửa”, song vào loại hiện đại bậc nhất của Trung Quốc. Ra khỏi sân bay, quang cảnh một thành phố công nghiệp hiện đại trải dài trên đồng bằng sông Dương Tử, hệ thống đèn cao áp, ánh sáng từ những toà nhà chọc trời tỏa ra, đủ các màu sắc mang vẻ đẹp huyền diệu của một thành phố về đêm. Thành phố Thượng Hải, có kết cấu hạ tầng hiện đại, hệ thống đường vượt, vòng xoay đường cao tốc nhiều tầng nhấp nhô từ ngoại thành đến nội ô không thể kể hết, hệ thống đường vượt vòng xoay

giới đã cho thấy sự bề thế, bề dày truyền thống của một quốc gia. Tối Hàng Châu, một thành phố thơ mộng với những cảnh đẹp của thiên nhiên tuyệt diệu về nên bức tranh sinh động đất nước con người. Ngọn tháp Bát Giác cao hơn 60 mét ở Lục Hoà Tự, chùa Linh Ẩn, là những cảnh quan do bàn tay khéo léo, với nghệ thuật điêu khắc của con người đã tạo những bức tranh toàn cảnh về lịch sử văn hóa Trung Quốc. Sự thơ mộng của Tây Hồ khi được du ngoạn trên thuyền, hay tham quan Miếu Nhạc Phi, đã để lại những ấn tượng sâu sắc cho mỗi du khách về cảnh quan thiên nhiên đã ban tặng cho đất nước mến khách này những cảnh đẹp nên thơ, sự điêu luyện của bàn tay con người đã và đang dày công vun đắp, không chỉ được tồn tại

cổ, không chỉ riêng một vài nhà mà là cả một thành phố; sự quy định này không có ngoại lệ cho bất kỳ ai kể cả việc xây dựng các khách sạn mới cũng không được cao quá 4 tầng lầu.

Hình ảnh lưu lại ở Tô Châu cũng như các thành phố mà chúng tôi đã có dịp đi qua là sự liên hoàn, lô gích trong sản xuất, tiêu thụ sản phẩm, quảng bá du lịch. Vấn đề có tính chất quyết định, điểm dừng cuối cùng là đầu ra cho sản phẩm, thị trường tiêu thụ, điều kiện cần thiết cho tái sản xuất thì phương cách Marketing của họ là hữu hiệu nhất. Nếu tiếp cận theo thời gian, trên suốt chặng đường dài hàng trăm cây số từ Hàng Châu về Tô Châu với màu xanh của những vườn dâu, thì điểm cuối là cơ sở nuôi tằm nhả tơ, kén tơ, giới thiệu biểu diễn thời trang về sản

phẩm từ tơ, lụa nổi tiếng và kết thúc là các gian hàng trưng bày, bán những loại sản phẩm may mặc quần áo, khăn, cà vạt đến cả những tranh vẽ...được làm từ tơ tằm. Đoàn chúng tôi không phải là những nhà kinh doanh, nên việc mua bán không phải là tiêu điểm, song có thể thấy rằng với cách tiếp cận của họ thì du khách cũng có thể nhận thức được đầu ra cho sản phẩm không phải là vấn đề nan giải trong kinh tế thị trường hiện nay.

Một chu trình khép kín trong cảnh quan du lịch, sản xuất và tiêu thụ sản phẩm thích ứng với kinh tế thị trường mà chúng tôi được tiếp cận là Hàn Sơn Tự, Sư Tử Lâm, Vườn Liễu, Vườn trà ở Tô Châu. Ngay dọc đường tới Tô Châu, bức tranh vẽ ra trước mắt các du khách những đồi trà bạt ngàn xanh tươi. Bước xuống xe, sự chào mời, sự đón tiếp nồng hậu của các nhân viên tiếp thị không chỉ tinh thần mà cả về vật chất (được thưởng thức uống trà từ bàn tay chế biến của họ) đã lôi cuốn mỗi chúng tôi, tạo sự cảm hứng thích thú. Chính vì lẽ đó, cho dù ai đó chưa từng uống trà cũng muốn thưởng thức để thấy được thú vui của nó. Đầu tiên là nghệ thuật sao trà, nghệ thuật pha chế, nghệ thuật thưởng thức, cảm giác của từng loại trà, giới thiệu cách pha, cách uống và cuối cùng... là việc bán trà. Chính vì vậy mà không những chỉ người thích trà mới mua mà khá nhiều người mua, thật khó mà hình dung nổi

ba hộp trà chưa đến một kg giá 300 tệ tương đương 546.000 đồng tiền Việt Nam. Đến cơ sở sản xuất đồ gốm, chủ yếu là sản xuất ấm, tách, bình trà. Điều quan tâm của chúng tôi những người thích dùng trà là làm thế nào khi pha trà giữ được hương vị của nó, qua giới thiệu quy trình sản xuất bình trà đã đảm bảo được hai tiêu chuẩn mà người tiêu dùng quan tâm là giữ được hương vị (cao trà), đồng thời nhờ sử dụng hệ thống cảm từ mà lượng nước rót ra từ ấm theo ý thích, vừa đảm bảo an toàn không bị rơi vỡ nắp. Có thể nói cơ sở sản xuất đồ gốm đã kết hợp một cách hữu cơ giữa tính cổ truyền và tính hiện đại, sử dụng công nghệ mới trong sản xuất đồ gốm ở Trung Quốc hiện nay.

Rời thành phố cổ Tô Châu, chúng tôi đến Bắc Kinh tham quan Thiên An Môn, quảng trường thành phố lớn nhất thế giới, Cố Cung - còn gọi là Tử Cấm Thành, nơi ngự trị của 24 đời vua nhà Minh và nhà Thanh được xây dựng vào năm 1406; Thiên Đàn với Hồ Âm Bích, Điện Kỳ Niên, nơi dùng để tế lễ trời đất cầu "Quốc Thái Dân An" của các Hoàng đế Triều Minh, Thanh cùng với bức tường truyền âm nổi tiếng. Điều thú vị trong thời gian ở Bắc Kinh chúng tôi có dịp được tham quan Trường Đại học kinh tế (nơi đào tạo các cán bộ kinh tế nội thương và ngoại thương). Nhà trường được thành lập năm 1951, lúc mới thành lập thuộc Bộ nội thương, đến năm 1984 đổi tên thành Trường Đại học mậu dịch kinh tế

đối ngoại; năm 1990 trường trực thuộc Bộ giáo dục và đào tạo và là trường trọng điểm của cả nước; nghĩa là gần với từng giai đoạn lịch sử của nền kinh tế nhà trường đã có sự tiếp cận thích ứng trong lĩnh vực giáo dục đào tạo. Trường hiện có 10 khoa đào tạo chuyên ngành, có ba cấp đào tạo cử nhân, thạc sĩ và tiến sĩ; với 18.000 sinh viên, 1.500 lưu học sinh các nước.

Đây là một ngôi trường bề thế nằm trên một khuôn viên rộng. Nhà trường không chỉ đào tạo các cán bộ quản lý kinh tế ở trong nước mà cả nhiều nước trên thế giới trong đó có Việt Nam. Tham quan ký túc xá nơi ở của sinh viên nước ngoài, chúng tôi thấy khá đầy đủ tiện nghi phục vụ cho ăn, ở học tập, nghiên cứu. Hệ thống thư viện phòng đọc với hàng vạn đầu sách, phòng vi tính với hàng trăm máy; mặc dù trong những ngày hè song sinh viên tra cứu trong phòng vi tính rất đông. Để đảm bảo tốt cho việc giảng dạy học tập họ có nhiều chính sách khuyến khích giảng viên và sinh viên miệt mài với nhiệm vụ chuyên môn của mình. Trước hết phải kể đến chính sách tiền lương đối với giáo viên tương đối thỏa đáng (Giảng viên đại học từ 4 đến 5 ngàn nhân dân tệ /tháng, tương đương khoảng 7,2 đến 9 triệu đồng tiền Việt Nam). Do vậy đội ngũ giảng viên hơn 900 người rất yên tâm gắn bó với nhà trường; đối với sinh viên nhiều chính sách như tín dụng, học bổng đã khuyến khích việc học tập đạt kết quả cao,

hích ứng với kinh tế thị trường; vì vậy 100% sinh viên ra trường đều có việc làm.

Những ngày ở tại Bắc Kinh là những ngày đầy ắp kỷ niệm về quá khứ, hiện tại và dự kiến cho cả tương lai. Vạn Lý Trường Thành – kỳ quan thế giới, công trình do bàn tay con người xây đắp dài nhất thế giới có thể nhìn thấy được từ mặt trăng “Đến Bắc Kinh chưa đến Vạn lý Trường Thành chưa hảo hán”. Với Thập Tam Lăng (Đình lăng), lăng tẩm của các đời Vua nhà Minh, Di Hoà Viên – Cung điện mùa hè do Từ Hy Thái hậu xây dựng, bao gồm các kiến trúc chính là Từ Hy Cung, Nhân Thọ Điện, Phật Hương Cát, Hải Thu Viên...

Rời Bắc Kinh trở về Thượng Hải, một chiều thu nơi Bến Thượng Hải, với cảnh tập nập trên bến dưới thuyền, xa xa là những ngôi nhà cao tầng, cô nương dẫn viên cho biết nếu chỉ tính những tòa nhà cao 30 tầng trở lên thì ở Thượng Hải có trên 3.000 ngàn ngôi nhà như vậy. Buổi tối chúng tôi tham quan tháp truyền hình Đông Phương Minh Châu với chiều cao 473 mét, xếp thứ ba thế giới. Mặc dù chúng tôi chỉ lên đến quả cầu thứ hai với độ cao 267 mét song đã thấy sự choáng ngợp, bởi đứng trên độ cao này có thể nhìn thấy toàn cảnh thành phố về đêm thật là tuyệt diệu, sự khoe sắc màu của một hành phố mỹ lệ (về lên tháp truyền hình ở quả cầu hai là 80 tệ - khoảng 150.000 đồng tiền Việt Nam).

Khoảng thời gian một tuần ngắn ngủi, một thoáng Bắc Kinh, Thượng Hải, Tô Châu, Hàng Châu, đất nước Trung Hoa vĩ đại, không chỉ lưu giữ trong chúng tôi những dấu ấn sâu sắc về những chặng đường đã qua của đất nước Trung Hoa mà còn là sự vươn cánh bay xa về kinh tế của đất nước hơn một tỷ người kể từ khi cải cách mở cửa; đồng thời cung cấp cho chúng tôi những bài học kinh nghiệm quý báu trong xây dựng và phát triển kinh tế.

Có thể rút ra...

Dưới góc độ những người làm công tác nghiên cứu, công tác giảng dạy, chúng ta có thể rút ra một vài bài học kinh nghiệm sau đây:

Một là, để xây dựng và phát triển nền kinh tế bền vững cần có quan điểm

chiến lược lâu dài về tiến trình phát triển kinh tế xã hội ở nước ta. Điều đặc biệt trong chiến lược phát triển kinh tế kết cấu hạ tầng giao thông, vận tải, thông tin liên lạc phải đi trước một bước nhất là hệ thống đường sá bến bãi. Kinh nghiệm xây dựng và phát triển các thành phố lớn ở Trung Quốc cho thấy rõ điều đó, ngay từ khi đổi mới họ đã chú trọng quan tâm lĩnh vực then chốt này. Bởi lẽ mạch máu quan trọng để nối liền hoạt động các các bộ phận cơ thể của nền kinh tế trước hết là hệ thống đường sá, phương tiện vận chuyển trở thành vấn đề cấp bách, nhất là khi xây dựng các khu chế xuất, các khu công nghiệp, và đô thị hoá các khu nhà ở cao tầng, cùng đi làm, đi học, sinh hoạt...cùng một lúc. Ở Tô Châu, một thành phố cổ, song để phát triển công nghiệp trong vài năm tới họ đã xây dựng hai hệ thống cầu vượt vòng xoay và nhiều hệ thống đường vượt; mặc dù trong giai đoạn đầu hệ số sử dụng còn rất thấp, phương tiện lưu thông còn rất ít song nó là tín hiệu dự báo hướng phát triển của tương lai lâu dài (chứ không thể sai đâu sửa đó).

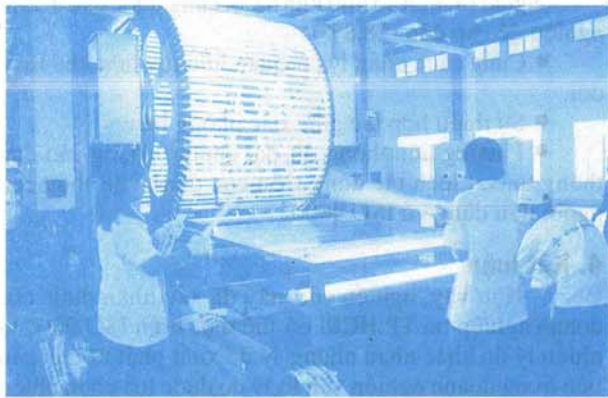
Hai là, phát huy sức mạnh tổng hợp của nền kinh tế trong sản xuất và tiêu thụ sản phẩm; đó là sức mạnh liên hoàn từ sản xuất, chất lượng, quảng bá, du lịch, đầu ra, thị trường. Trong kết cấu hạ tầng xã hội kết hợp một cách chặt chẽ giữa đường bộ, đường không, đường sông, đường biển... Đặc biệt hệ thống đường cao tốc ngay trong thành phố, bằng hệ thống vòng xoay, đường vượt, đảm bảo tốc độ kỹ thuật. Đối với những quãng đường cao tốc gần với các khu dân cư, họ xây các bức tường cách âm cao 5 mét; do đó xe vận hành với tốc độ cao không gây ảnh hưởng tiếng ồn, chấn động...Cũng cần nhấn mạnh thêm chúng tôi tham quan từ vùng này sang vùng khác bằng phương tiện ô tô, song nhờ có hệ thống đường vượt nên rất gặp rất ít đèn báo hiệu xanh đỏ dọc đường, và hầu như các xe ô tô không sử dụng kèn trong cũng như ngoài thành phố, không có bất kỳ một loại phương tiện nào khách lưu thông trên đường cao tốc ngoài các loại ô tô. Chính nhờ kết cấu hạ tầng phát triển mà “Thượng đế” có thể tùy ý lựa chọn, sử dụng các loại phương tiện vận chuyển nhanh nhất hữu hiệu nhất,

tương ứng với mỗi loại sản phẩm. Chẳng hạn hành khách muốn đi nhanh có thể di chuyển bằng tàu siêu tốc; muốn rút ngắn thời gian có thể bằng đường ngầm vượt sông...

Ba là, hệ thống Marketing trong tiến trình phát triển kinh tế hàng hoá, chúng tôi đã được chứng kiến hầu hết các doanh nghiệp như là một vòng tròn khép kín từ sản xuất đến tiêu thụ sản phẩm hay từ tiêu thụ sản phẩm đến sản xuất, cơ sở sản xuất chè, đồ gốm, tơ tằm, nuôi cấy ngọc trai... Kinh nghiệm của họ tất cả là “thượng đế”, nhất là đối với khách du lịch của ngành công nghiệp không ô nhiễm môi trường. Bởi lẽ trên suốt chặng đường du lịch “thượng đế” có ba điều cần: thứ nhất vệ sinh, thứ hai là khát nước và thứ ba là qua tặng cho người thân, với cách làm kinh tế của các doanh nghiệp Trung Quốc đã chú trọng từ sản xuất đến tiêu dùng hay từ tiêu dùng đến sản xuất họ đều giải quyết được các nhu cầu cơ bản trên đây. Theo chúng tôi được biết hàng ngày họ tiếp đón hàng chục đoàn khách từ nhiều nước khác nhau và với dây chuyền công nghệ đó họ đã tiêu thụ được một lượng sản phẩm khá nhiều đạt doanh thu cao.

Bốn là, đối với ngành du lịch, ngành công nghiệp không khói, ở Trung Quốc họ gọi là ngành kinh tế không ô nhiễm môi trường, có thể khẳng định họ làm rất tốt theo một quy trình khép kín thích hợp với nhiều đối tượng. Chúng tôi ít có dịp hành trình cùng công ty du lịch Việt Nam, song để làm tốt hơn có thể nêu ra một vài cách tiếp cận theo công ty du lịch của Trung Quốc. Về các cơ sở sản xuất họ hướng dẫn theo chu kỳ khép kín như đã đề cập ở trên, còn đối với các di tích lịch sử việc trùng tu phục hồi phải đảm bảo nguyên trạng ngay cả khu nhà cổ. Sự sắp xếp chương trình, chẳng hạn Chùa Linh Ẩn, một khu đất không rộng chỉ khoảng 20 ha nhưng du khách phải mất vài giờ mới tham quan hết. Cái hay là ở chỗ đây là di tích lịch sử không “loè loẹt” phô trương, nó ẩn mình sau những sự kiện thăng trầm của lịch sử làm cho du khách rất hứng thú muốn lưu lại hàng giờ đồng hồ để chụp hình lưu niệm.

(Xem tiếp trang 20)

Ảnh: Diệp Đức Minh

- Cung cấp thường xuyên thông tin cho các doanh nghiệp.
- Lập tổ chức công nhận các tổ chức chứng nhận để giám sát hoạt động của các tổ chức chứng nhận, ngăn chặn và kiểm soát hoạt động vừa tư vấn vừa chứng nhận.
- Phối hợp tốt giữa cơ quan quản lý với các cơ quan thông tin, với các tổ chức chứng nhận, tư vấn, đào tạo, hiệp hội, câu lạc bộ... Khuyến khích các chương trình như triển lãm, hội chợ, hội thảo ISO... nhằm cung cấp thông tin giúp người tiêu dùng hiểu rõ thực tế “không tồn tại sản phẩm đạt chất lượng quốc tế ISO 9000” ■

Tài liệu tham khảo

- [1] Leticia Santos và Carmen Escanciano, Benefits of the ISO 9000:1994 system, Spain, 1999.
- [2] Hareton K.N. Leung and Keith C.C.Chan and T.Y.Lee, Cost and benefits of ISO 9000 series: a practical study, Hong Kong, 1998.
- [3] Alan Brown và Kate Loughton, ISO 9000 with SME, University of Edith Cowan, Perth, Australia, 1998.
- [4] Roberth Gustafsson, Bengt Klefsjo, Eric Berggren and Ulrika Granfors-Wellemets, Experiences from implementing ISO 9000 in small enterprises - a study of Swedish organizations, 2001.
- [5] Cẩm nang ISO 9000, Saigon Times Groups.
- [6] Bùi Nguyễn Hùng, Nguyễn Phụng Trân, Nghiên cứu việc thực hiện ISO 9000 tại một số doanh nghiệp Singapore và một vài lưu ý cho các doanh nghiệp Việt Nam, Tạp chí Phát triển kinh tế (1998).
- [7] Hongyi Sun, City University of Hong Kong, Kowloon, Total quality management, ISO 9000 certification and performance improvement, 2002.
- [8] Khắc Bình, ISO 9000 với nhu cầu doanh nghiệp, 2002.
- [9] Nguyễn Văn Chiến, Triển khai áp dụng hệ thống quản lý chất lượng ISO 9000 tại một số doanh nghiệp TP.HCM, 2002.
- [10] PGS.TS Phạm Hồng, Hà Nội: Những kết quả bước đầu của việc xúc tiến áp dụng ISO 9000.
- [11] Phạm Bá Cửu, Hướng dẫn soạn thảo văn bản và áp dụng tiêu chuẩn quốc tế ISO 9001: 2000, SMEDEC TP.HCM, 2000.
- [12] Salleh Yahya and Wee-Keat Goh, The implementation of an ISO 9000 quality system, (2000).
- [13] Thu Bình, ISO 9000, vũ khí của cạnh tranh, 1999.
- [14] Thuý Nga, Minh Hoàng, ISO 9000 là ngôn ngữ quản lý doanh nghiệp, 2000.
- [15] Tô Đình Tuấn, Năng suất tăng, thị trường mở rộng: Những khám phá từ bên trong ISO 9000, (1999).
- [16] Tô Đình Tuấn, Giấy thông hành không biên giới.
- [17] Văn Thành, ISO 9000 mang lại lợi ích gì cho doanh nghiệp?, 2001.
- [18] Nguyễn Quang Toàn, ISO 9000 và TQM, Nhà xuất bản Đại học quốc gia, TP.HCM.
- [19] Nguyễn Quang Toàn, Tài liệu đào tạo chuyên gia đánh giá nội bộ - IA, Hệ thống quản lý chất lượng, Trung tâm chất lượng quốc tế IQC, 2002.
- [20] Bùi Nguyễn Hùng, Nguyễn Thúy Quỳnh Loan, Quản lý chất lượng - Chuyên đề ISO
- [21] Võ Văn Huy, Võ Thị Lan, Hoàng Trọng, Ứng dụng SPSS for Windows để xử lý và phân tích dữ liệu nghiên cứu, 1997.

(Tiếp theo trang 41)

Trung Quốc: Những ghi nhận ban đầu

Hoặc Vạn Lý Trường Thành, điểm du lịch lý tưởng, khá hấp dẫn với du khách là dịch vụ cấp “Bằng tốt nghiệp”. Thực ra, ở đây không có một cơ quan, tổ chức nào cấp bằng cả, nội dung của “bằng” rất đơn sơ; trên “bằng” là hình Vạn Lý Trường Thành, tên du khách, ngày tháng năm du khách đến, ký tên và còn hình của quý khách được thợ chụp ngay bằng “kỹ thuật số” ... tất cả được ép nhựa (với giá 10 tệ, dịch vụ “hái ra tiền”, mỗi ngày khoảng 500 khách thu được 5.000 tệ tương đương 10 triệu đồng VN) được du khách rất thích và tự hào về mình, bởi “Bất đáo Trường Thành phi hảo hán”...

Năm là, cần có nhận thức đúng về quá khứ, hiện tại và tương lai, hiểu và tôn trọng lịch sử mới vững vàng trong hiện tại là cơ sở để vững bước tới tương lai. Trên cơ sở xác định đúng vị trí của các di tích lịch sử, theo từng niên đại có kế hoạch tôn tạo trùng tu, tái hiện lịch sử. Chúng tôi được biết dù ở Bắc Kinh, Thượng Hải, Hàng Châu hay Tô Châu, nhà nước có chủ trương chính sách rất cụ thể, rõ ràng trong bảo tồn, lưu giữ, tôn tạo nhất là việc bảo vệ môi trường, bảo đảm an toàn. Trong suốt những ngày ở Trung Quốc, hành trình đường bộ chúng tôi không hề thấy “bóng hình” của công an kiểm tra nhưng cũng không hề thấy một vụ tai nạn giao thông nào xảy ra, không có thợ sửa xe, đổ nước mui xe, quán “cơm tù”. Một chi tiết nhỏ mà chúng ta cần quan tâm việc trồng mới các cây xanh có dây quấn quanh thân cây để bảo vệ, nên nó phát triển rất tốt...

Sáu là, xây dựng môi trường sinh thái văn minh, lịch sử, trong chương trình khảo sát tại các địa điểm mà chúng tôi đi qua, hầu như không có tình trạng ăn xin, đeo bám khách, duy chỉ có một địa điểm duy nhất và đã được thông báo trước. Đây là một điều thể hiện tính nghiêm minh trong tổ chức quản lý, giáo dục cho mỗi người dân về ý thức trách nhiệm. Giữ gìn vệ sinh nơi công cộng cũng là điều chúng ta cần học tập, không xả rác bừa bãi, trên đường bộ, đường sông, các hồ, bến Thượng Hải...đều được giữ gìn sạch sẽ. Muốn thực hiện tốt có hai vấn đề cần được quan tâm đúng mức đó là việc giáo dục ý thức cho người dân và chuẩn bị các điều kiện cần thiết cho du khách, xử phạt nghiêm đối với những tập thể cá nhân vi phạm và cuối cùng là ý thức làm chủ của mọi người...

Trên đây một vài ghi nhận bước đầu về đợt khảo sát thực tế tại Trung Quốc. Có lẽ có nhiều vấn đề cần phải viết, phải trao đổi, phải bàn luận, có những từ ngữ diễn đạt phải thật sát hơn với Việt Nam. Song do thời gian có hạn, “phóng tên lửa” để khảo sát thì khó mà biết được các loài hoa, hướng gì nói đến việc phân biệt về đẹp và hương thơm của từng loại, do vậy bài viết không thể diễn đạt một cách sâu sắc với ý tưởng của đất nước, con người Trung Hoa tươi đẹp. Hơn thế, có những chi tiết chỉ được nghe qua phiên dịch của hướng dẫn viên du lịch và tất cả chỉ đi qua không có thời gian trở lại. Chính vì lẽ đó, khiếm khuyết trong bài viết là không tránh khỏi, những bài học kinh nghiệm chỉ là suy nghĩ bước đầu từ bản thân mình ■